

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 4C/66/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412208804
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozefína Kráľová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2015:1412208804.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci navrhovateľov: X/ L.. O. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. C. XX, N., Š. P. Z., X/ G. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. C. XX, N., štátny občan SR, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, proti odporkyni: L.. O. Z., D.. XX.XX.XXXX, N. C. XX, N., štátny občan SR, o zaplatenie sumy 145,45 eur s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

Návrh v celom rozsahu z a m i e t a.

Odporkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ v 1/ rade, pôvodná navrhovateľka v 2/ rade O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, N., štátny občan SR, a navrhovateľka v 2/ rade (pôvodne navrhovateľka v 3/ rade), zastúpené navrhovateľom v 1/ rade ako svojim zákonným zástupcom, sa návrhom osobne podaným na tunajší súd dňa 03.07.2012 domáhali, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť im sumu 145,45 eur spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 03.07.2012 do zaplatenia z titulu nevyplatenia zadržavanej časti výživného za 26. víkend roku 2012 na ich spoločné maloleté deti O. V. G. Z.. Uvedená suma predstavuje výšku nákladov, ktoré spotrebovali deti počas 26. víkendu v roku 2012, počas ktorého ich mal navrhovateľ v osobnej starostlivosti. Každý mesiac obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C/68/2005 - 333 zo dňa 02.05.2007 sumou 9.000,- Sk. Odporkyňa si uplatnila mesačný daňový bonus podľa § 33 zák. č. 595/2003 Z. z. vo výške 38,64 eur (t.j. 19,32 eur na každé vyživované dieťa) a prijíma štátnu sociálnu dávku podľa § 8 zák. č. 600/2003 Z. z., ktorou štát prispieva na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa (ďalej „prídavok“), a to vo výške 45,08 eur (výška prídavku je 22,54 eur mesačne). Pri zabezpečovaní vyživovacej povinnosti rodičov k deťom sa naakumulovala v rukách odporkyne celá suma príspevkov na výživu detí od matky, otca, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a zamestnávateľa odporkyne. V období 26. víkendu sa navrhovateľ osobne staral o deti bez možnosti prespania v mieste trvalého bydliska z dôvodov len na strane odporkyne, pričom si tento neplnil vyživovaciu povinnosť a sumu vo výške 145,45 eur v jej rukách naakumulovaného výživného dodnes zadržava. Odporkyňa túto sumu odmietla vyplatiť navrhovateľovi bez uvedenia dôvodu. Navrhovateľ má za to, že záver odporcu o odmietnutí vyplatenia časti výživného na deti v 26. týždni roku 2012 neobstojí, pretože plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k návrhu uviedla, že rozhodujúceho obdobia, t.j. 26. víkendu v roku 2012, sa týkajú rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C 68/2008 - 333, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.02.2009, na základe ktorého boli ich maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti, navrhovateľovi v 1/ rade bola uložená povinnosť prispievať na výživu O. 2.500 Sk a G. 2.000 Sk a styk navrhovateľa v 1/ rade s maloletými deťmi bol upravený tak, že je oprávnený sa s nimi stretávať každý párný víkend, a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co 128/2012 - 98,

ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.06.2012, ktorým odvolací súd predbežným opatrením zakázal vstup navrhovateľa v 1/ rade do ich bytu na C. X.. S. N. a približovať sa k odporkyni na 15 m. Uviedla, že na vrátenie časti výživného za dobu, kedy dieťa je u druhého z rodičov, nemá navrhovateľ právo. Výživné je určené v mesačnej platbe, ktorá sa neprepočítava na jednotlivé dni, pretože sa z neho hradia jednorazové a opakované náklady dieťaťa. Prídavok na dieťa sa vypláca podľa príslušného zákona a nijako nesúvisí s vyživovacou povinnosťou. K tvrdeniu, že navrhovateľ v 1/ rade nemal možnosť cez 26. víkend v roku 2012 prespať v mieste trvalého bydliska, uviedla, že navrhovateľovi v 1/ rade bol zakázaný vstup do ich spoločného bytu na základe dlhodobého týrania a prenasledovania, pre ktoré bola nútená opustiť ich byt a šesť rokov bývala u príbuzných a v podnájmoch, za ktoré platila nemalé peniaze, pričom navrhovateľa v 1/ rade, ktorý zatiaľ býval v ich spoločnom byte, nezaujímal, či toto ubytovanie je schopná zaplatiť. Od právoplatnosti predbežného opatrenia navrhovateľ v 1/ rade býva u svojich rodičov, ktorí majú nadštandardne veľký byt. Preto počas rozhodujúceho víkendu deti mohol ubytovať u nich, a nie po hostelloch či vysokoškolských internátoch a živiť ich v reštauráciách. Má za to, že právny záujem navrhovateľa v 1/ rade je neaplikovateľný na uplatnenie si vyčíslenej sumy a navrhla, aby súd návrh zamietol.

Keďže v prípade maloletej navrhovateľky v 2/ rade v predmetnom konaní ide o úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, Okresný súd Bratislava II uznesením č. k. 28P 136/2013 - 10 zo dňa 19.08.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP 137/2013 - 19 zo dňa 29.11.2013 ustanovil maloletej navrhovateľke v 2/ rade kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, pre civilné konanie o zaplatenie 145,45 eur s príslušenstvom, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C 66/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.01.2014.

V priebehu konania súd uznesením č. k. 4C 66/2012 - 67 zo dňa 21.02.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.03.2013, zamietol návrh navrhovateľa v 1/ rade na spojenie konania o tomto návrhu s konaním vedeným na tunajšom súde pod spis. zn. 24C/106/2012 z dôvodu, že ide o totožný návrh.

Súd uznesením č. k. 4C 66/2012 - 79 zo dňa 15.07.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.08.2013, nepripustil zmenu petitu návrhu, ktorým žiadal navrhovateľ v 1/ rade rozšíriť konanie aj o zaplatenie zadrživanej časti výživného za všetky párne víkendy počas školských prázdnin počnúc tri roky spätne od podania tejto žaloby.

Súd uznesením č. k. 4C 66/2012 - 176 zo dňa 03.02.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.03.2015, nepripustil zmenu petitu návrhu, ktorým žiadal navrhovateľ v 1/ rade rozšíriť konanie aj o zaplatenie zadrživanej časti výživného za všetky dni počas školských prázdnin, ktoré presne špecifikujú rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV pod sp. zn. 23C 68/2005 a Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn. 28P 145/2005.

Pôvodná navrhovateľka v 2/ rade O. Z., ktorá v priebehu súdneho konania dovŕšením plnoletosti nadobudla spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, a teda aj tzv. procesnú spôsobilosť (t.j. spôsobilosť účastníka samostatne konať pred súdom), dňa 26.02.2014 ústne do zápisnice o pojednávaní konanom na tunajšom súde oznámila súdu, že návrh berie v celom rozsahu späť. Súd konanie v časti o návrhu pôvodnej navrhovateľky v 2/ rade proti odporkyni o zaplatenie 145,45 eur s príslušenstvom zastavil uznesením č. k. 4C 66/2012 - 118 zo dňa 26.02.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.05.2014.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomnými podaniami a ústnymi vyjadreniami účastníkov konania a oboznámením sa listinnými dôkazmi, a to pokladničnými bločkami z obdobia od 29.6.-01.07.2012 (č. l. 2 až 22), rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C 68/2005 - 333 zo dňa 02.05.2007, uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Co 128/2012 - 98 zo dňa 04.05.2012, uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 28P 39/2012 - 64 zo dňa 22.06.2012, rozpisom výdavkov maloletých, rodnými listom navrhovateľky v 2/ rade, rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 24C 426/2010 - 61 zo dňa 21.05.2012, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co 477/2012 - 72 zo dňa 30.10.2012, mesačnými nákladmi na úhradu potrieb maloletej, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co 348/2012 - 53 zo dňa 28.11.2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co 601/2014 - 80, 6Co 602/2014 zo dňa 06.10.2014, a ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ v 1/ rade a odporkyňa boli manželia, ktorých manželstvo na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C 68/2005 - 333 zo dňa 02.05.2007 rozvedené (rozsudok nadobudol právoplatnosť čo do výroku o rozvode dňa 19.07.2007). Rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom boli týmto rozhodnutím v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co 353/2007 - 404, 3Co 311/2008 zo dňa 18.11.2008 upravené tak, že maloleté deti O. V. G. Z. boli zverené do osobnej starostlivosti matky (odporkyne), navrhovateľovi v 1/ rade bola uložená povinnosť prispievať na výživu O. sumou 2.500,- Ak a G. sumou 2.000,- Sk mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (odporkyne). V rámci úpravy styku navrhovateľa v 1/ rade s deťmi súd rozhodol tak, že má právo stretávať sa s nimi každý víkend v párnom týždni od piatku 18.00 h do nedele 18.00 h tak, že maloleté deti prevezme a odovzdá matke (odporkyni) v mieste ich bydliska.

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2Co 128/2012 - 98 zo dňa 04.05.2012 zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým navrhovateľovi v 1/ rade zakázal vstupovať do bytu č. XX na C. X.. Č.. XX v Bratislave a približovať sa k odporkyni na vzdialenosť kratšiu ako 15 m, okrem úradného styku a v rámci realizácie styku navrhovateľa v 1/ rade s maloletými deťmi O. V. G. Z..

Z priložených pokladničných bločkov (č. l. 2 až 22) vyplýva, že navrhovateľ v 1/ rade počas dní 29.6.-1.7.2012, kedy sa o svoje maloleté deti osobne staral, vynaložil na stravovanie, ubytovanie, pohonné hmoty a rekreáciu (Aquathermal Senec, a.s.) sumu v súčte 145,45 eur.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 65 ods. 1 ZR ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

V predmetnom spore sa navrhovatelia domáhajú od odporkyne zaplatenia sumy, ktorú navrhovateľ v 1/ rade vynaložil na stravovanie, ubytovanie, rekreáciu a pohonné hmoty počas 26. víkendu v roku 2012 v súvislosti so starostlivosťou o svoje maloleté deti O. (pôvodnú navrhovateľku v 2/ rade v konaní) a G. (navrhovateľku v 2/ rade) Z., ktoré mal počas tohto víkendu (t.j. v dňoch 29.06. - 01.07.2012) v osobnej starostlivosti. Navrhovateľ opodstatnenosť svojho návrhu odvodzuje od konštrukcie, podľa ktorej je odporkyňa ako matka ich spoločných maloletých detí povinná vrátiť navrhovateľovi v 1/ rade sumu, ktorú spotrebovali ich maloleté deti počas doby, kedy prebiehalo jeho stretávanie s nimi, pretože počas tejto doby odporkyňa deti nemala v osobnej starostlivosti, no aj napriek tomu jej bolo navrhovateľom v 1/ rade zaplatené výživné za celý kalendárny mesiac (t.j. vrátane dní, počas ktorých sa o deti osobne staral navrhovateľ v 1/ rade), ako aj príslušnými štátnymi orgánmi daňový bonus a prídavok na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Navrhovateľ v 1/ rade teda tvrdí, že táto ním vynaložená suma vo výške 145,45 eur sa neoprávnene naakumulovala v rukách odporkyne v dôsledku toho, že aj za uvedené obdobie prispieval na výživu maloletých detí. Ich maloletým deťom bol teda príspevok na výživu 26. víkend v roku 2012 plnený duplicitne; jednak v rámci mesačnej platby výživného na základe súdneho rozhodnutia, a jednak priamou úhradou ich potrieb (stravovania, ubytovania a pod.) navrhovateľom v 1/ rade, kým ich mal v osobnej starostlivosti.

Takáto konštrukcia však nemá oporu ani v zákone o rodine, ani v iných právnych predpisoch, ani v súdnych rozhodnutiach, ktorými bolo rozhodnuté o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým dcéram na čas po rozvoze (t.j. predovšetkým v rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C 68/2005 - 333 zo dňa 02.05.2007). Z citovaných ustanovení zákona o rodine vyplýva, že súd pri rozhodovaní o tom, ako má ten z rodičov, ktorý nemá deti zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na výživu detí, je povinný prihliadnuť aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. To znamená, že súd pri určení výšky výživného nezohľadňuje len to, v akej miere sa o deti osobne stará ten rodič, ktorému boli deti zverené do osobnej starostlivosti, ale aj to, do akej miery sa o deti osobne stará druhý rodič, teda, ten rodič, ktorý deti v osobnej starostlivosti zverené nemá. Takáto osobná starostlivosť najčastejšie prebieha v čase, keď sa s nimi stretáva v rámci úpravy jeho styku s maloletými deťmi podľa rozhodnutia súdu. Z uvedeného vyplýva, že ak súd upravuje styk druhého rodiča s maloletými deťmi, je pritom povinný pri výške výživného zohľadniť fakt, že v čase určeného času stretávania sa tento rodič o deti osobne stará.

V prípade navrhovateľa v 1/ rade a odporkyne bolo v súdnom konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom O. V. G. Z. rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 23C 68/2005 - 333 zo dňa 02.07.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Co 353/2007 - 404 zo dňa 18.11.2008 rozhodnuté tak, že súd obe maloleté dcéry zveril do osobnej starostlivosti odporkyni (matky), styk navrhovateľa v 1/ rade (otca) upravil tak, že má právo stretávať sa s maloletými deťmi každý víkend v párnom týždni od piatku 18.00 h do nedele 18.00 h tak, že maloleté deti prevezme a odovzdá odporkyni (matke) v mieste ich bydliska, a zaviazal navrhovateľa v 1/ rade (otca) povinnosťou prispievať na výživu maloletej O. Z. vo výške 2.500,- Sk mesačne a maloletej G. Z. vo výške 2.000,- Sk mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám odporkyne (matky) vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Súdy teda pri určení výživného zohľadnili najskôr skutočnosť, že navrhovateľ v 1/ rade sa v čase stretávania sa s maloletými deťmi o ne osobne stará, a až po tomto zohľadnení určil výšku výživného, ktorú je navrhovateľ v 1/ rade povinný prispievať maloletým deťom (a nie ich matke) na ich výživu. Za týchto okolností potom vyplýva, že navrhovateľ v 1/ rade nemôže od odporkyne oprávnené žiadať ako refundáciu sumu, ktorú vynaložil v súvislosti so starostlivosťou o svoje maloleté deti, za dobu, kedy sa s nimi stretával a mal ich vo faktickej osobnej starostlivosti, a to ani z titulu naakumulovaného výživného podľa zákona o rodine, ani z titulu bezdôvodného obohatenia podľa Občianskeho zákonníka.

Navyše súd poukazuje, že v predmetnom konaní odporkyni nesvedčí pasívna vecná legitimácia, pretože odporkyňa nie je oprávneným subjektom na poberanie výživného. Osobou, ktoré majú právo na výživné, sú maloleté deti, v prospech ktorých sa výživné platí, a nie odporkyňa. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že navrhovateľ v 1/ rade bol súdnym rozhodnutím zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu svojich maloletých detí k rukám matky (odporkyne), pretože platenie výživného k rukám matky nie je určením oprávnenej osoby, ale len miesta a spôsobu platenia. Tým, že navrhovateľ v 1/ rade platil výživné za mesiac, na ktorý pripadol 26. víkend v roku 2012, a popritom priamo hradil výdavky spojené s uspokojovaním potrieb maloletých detí počas 26. víkendu v roku 2012, kedy ich mal vo faktickej osobnej starostlivosti (osobne sa o ne staral), teda nedochádza k naakumulovaniu výživného (resp. k duplicitnému plneniu výživného) v prospech odporkyne ani k jej bezdôvodnému obohateniu o sumu vynaloženú navrhovateľom v 1/ rade. Pokiaľ by aj k naakumulovaniu výživného, ako tvrdí navrhovateľ v 1/ rade, došlo, nedošlo by k tomu s poukazom na vyššie uvedené v majetkovej sfére odporkyne, ale v majetkovej sfére maloletých detí. Preto navrhovateľ v 1/ rade nemôže úspešne uplatňovať požadovanú sumu proti odporkyni, ale len priamo proti maloletým deťom O. V. G. Z., ktoré sú jedinými subjektmi, v ktorých majetkovej sfére by teoreticky mohlo prichádzať naakumulovanie výživného.

Taktiež v predmetnom konaní nie je vecne legitimovaná ani navrhovateľka v 2/ rade, ak navrhuje priznať jej sumu, ktorú navrhovateľ v 1/ rade vynaložil v jej prospech, v súvislosti s uspokojovaním jej vlastných potrieb (stravovanie, ubytovanie a ďalšie). Túto sumu jednak vynaložil navrhovateľ v 1/ rade a nie navrhovateľka v 2/ rade, a jednak túto suma bola vynaložená v jej prospech, čiže v majetkovej sfére navrhovateľky v 2/ rade nedošlo ani nemohlo dôjsť k nijakým výdavkom, ba práve naopak, týmto plnením len získala, a teda ak by aj k naakumulovaniu výživného došlo, došlo by tak v jej majetkovej sfére. Nárok na zaplatenie sumy 145,45 eur, ktorá mala vzniknúť naakumulovaním výživného počas 26. víkendu v roku 2012, teda navrhovateľke v 2/ rade nesvedčí, a už vôbec nie voči odporkyni.

Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a právnych záverov súd návrh navrhovateľa v 1/ rade a navrhovateľky v 2/ rade ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Na základe citovaného ustanovenia vzniklo odporkyni, ktorá mala v konaní plný úspech, právo na náhradu trov konania proti v konaní neúspešnému navrhovateľovi v 1/ rade a navrhovateľke v 2/ rade, súd jej však náhradu trov konania nepriznal, pretože odporkyňa ich náhradu v konaní nežiadala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Bratislava IV.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 OSP (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, v potrebnom počte rovnopisov) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým že (§ 205 ods. 2 OPS):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.